

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/4153,III-Polonijne-Spotkania-z-Historia-Najnowsza.html>
03.03.2026, 14:28

III Polonijne Spotkania z Historią Najnowszą

19.02.2009

W dniach 6-18 lipca 2009 r. odbyły się III Polonijne Spotkania z Historią Najnowszą. W kursie historii najnowszej dla polonijnych i polskich nauczycieli pracujących poza krajem wzięły udział 44 osoby z 4 kontynentów. Przybyli pedagodzy z Argentyny, USA, Kanady, Wielkiej Brytanii, Francji, Szwecji, Słowacji, Węgier, Grecji, Rosji, Litwy, Ukrainy, Niemiec, Białorusi, Łotwy i Estonii. Prowadzące ten projekt Biuro Edukacji Publicznej IPN w ciągu trzech lat przeszkoliło blisko 300 polskich i polonijnych nauczycieli pracujących poza krajem. Za ich pośrednictwem edukatorzy i wykładowcy z IPN dotarli do prawie 3.500 uczniów najróżniejszych szkół polskich za granicą.

W ceremonii otwarcia kursu wzięli udział prezes IPN Janusz Kurtyka, wicedyrektor Biura Edukacji Publicznej IPN Agnieszka Rudzińska oraz pomysłodawca i szef projektu dr Andrzej Zawistowski. W trakcie inauguracji kursu nagrodzono najaktywniej współdziałającego z Instytutem nauczyciela. Wyróżniony został Grzegorz Nowak, historyk z zespołu szkół im. Zygmunta Mineyki przy ambasadzie RP w Atenach.

W czasie III edycji „Polonijnych Spotkań” zrealizowano program o łącznym wymiarze 84 godzin. Składał się on z 24 godzin wykładów, 31 godzin zajęć warsztatowych oraz 29 godzin innych form kształcenia. Tematyka zajęć dotyczyła m.in. komunistycznego aparatu represji, historii Kościoła, powstania warszawskiego, stosunków polsko-żydowskich czy literatury w PRL. Uczestnikom kursu zaprezentowano, powstałe w BEP IPN, gry edukacyjne – jako jeden ze sposobów atrakcyjnego nauczania dziejów ojczystych.

Zadbano także o inne formy kształcenia. Organizatorzy „Polonijnych Spotkań” zaproponowali też uczestnikom kursu dwie historyczne wycieczki w stolicy – na Powązki wojskowe i szlakiem żydowskiej Warszawy. O swoich potyczkach z PRL-owską cenzurą opowiedział im Jacek Fedorowicz.

W czasie „Spotkań” ich uczestnicy dwukrotnie wzięli udział w konferencji edukacyjnej. W czasie pierwszej z nich dzieli się swoimi spostrzeżeniami na temat sposobu przedstawiania najnowszej historii Polski w podręcznikach krajów, gdzie na stałe pracują. Druga konferencja poświęcona była przygotowanemu przez MEN projektowi podstawy programowej dla uczniów polskich uczących się za granicą.

Tradycją „Polonijnych Spotkań” jest naukowo-edukacyjne konwersatorium terenowe. Tym razem jego program został przygotowany przez Referat Wystaw i Edukacji Historycznej Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Katowicach. Wstępem do konwersatorium były przeprowadzone w Warszawie przez Kornelię Banaś z katowickiego OBEP warsztaty nt. pozostających w gestii IPN archiwaliów bezpieki dotyczących Wolnych Związków Zawodowych. W Katowicach uczestnicy Spotkań wysłuchali wykładu dr. Jarosława Nei o WZZ, a kulminacją było spotkanie ze świadkiem historii – założycielem Wolnych Związków Zawodowych Kazimierzem Świtoniem.

Wizyta w Katowicach była także okazją do przedstawienia specyfiki pracy edukacyjnej

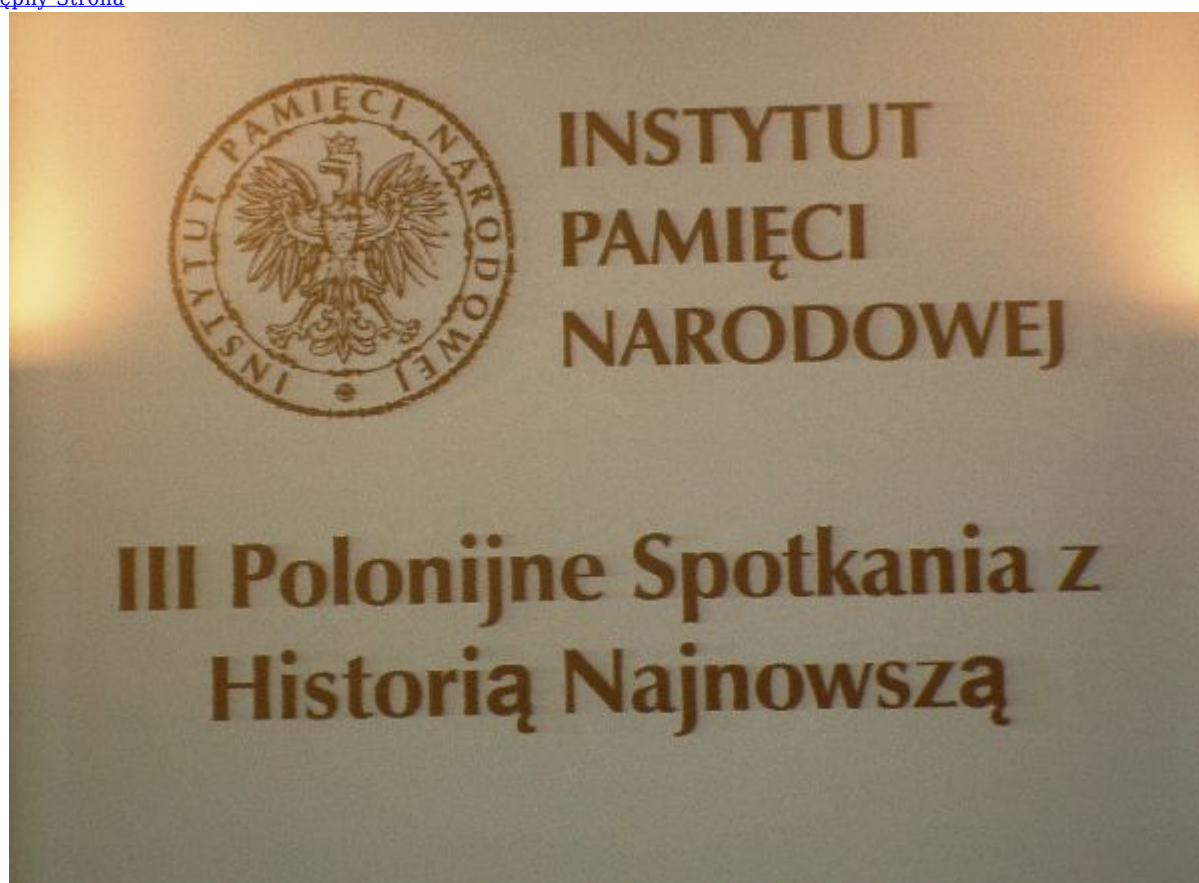
prowadzonej przez OBEP IPN. Dokonania katowickiego OBEP-u przedstawił kierownik oddziałowego referatu edukacyjnego oraz główny koordynator konwersatorium Andrzej Sznajder. Kursanci zwiedzili również wystawę „Oczy i uszy bezpieki” w pomieszczeniach aresztu w dawnej komendzie miejskiej MO. Kolejnym punktem programu była wizyta w muzeum – izbie pamięci kopalni „Wujek”, zwiedzanie samej kopalni i następne spotkania ze świadkami historii: uczestnikami spacyfikowanego przez ZOMO protestu w grudniu 1981 r.: Krzysztofem Pluszczykiem, Antonim Gierlotką i Jerzym Wartakiem. Pod pomnikiem górników zamordowanych 16 XII 1981 przez ZOMO pracownicy IPN i uczestnicy szkolenia złożyli kwiaty. Katowicką część konwersatorium terenowego zakończyło zwiedzanie miasta, w tym zwłaszcza jego historycznych, zbudowanych na początku XX w. osiedli: Giszowca i Nikiszowca.

W Oświęcimiu uczestnicy kursu zwiedzili tamtejszą synagogę Chewra Lomdei Misznajot oraz towarzyszące jej centrum edukacyjne, a przede wszystkim niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady Auschwitz-Birkenau. Te zajęcia zaplanowano jako wstęp do mających się odbyć w ramach kursu wykładów i warsztatów dotyczących Holocaustu, ratowania Żydów przez Polaków i innych zagadnień z zakresu stosunków polsko-żydowskich.

Polonijne Spotkania z Historią Najnowszą przygotowali pracownicy Wydziału Edukacji Historycznej BEP IPN wspomagani przez pracowników OBEP w Warszawie i Katowicach. Szczególnego wsparcia organizatorom udzieliły wolontariuszki Barbara Pamrów i Matylda Wieczorek. Biuro Edukacji Publicznej IPN zorganizowało „III Polonijne Spotkania z Historią Najnowszą” we współpracy z Fundacją „Oświata Polska za Granicą”, korzystającą ze środków Senatu RP.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Uczestnicy Polonijnych Spotkań przed inauguracyjnym wykładem

Grzegorz Nowak - współpracujący z IPN historyk, nauczyciel zagrożonej likwidacją szkoły przy ambasadzie RP w Atenach

Pliki do pobrania

[\(doc, 39.5 KB\)](#)